

R o z a.

Igra v treh dejanjih.

Spisal
dr. Fr. Celestin.

Izdalo i založilo

Dramatično društvo v Ljubljani.

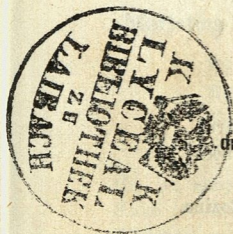
V LJUBLJANI.

Natisnola Rozalija Eger.

1869.

IN 0300024/6

zv 2. esk 6.

ROZINA

O s o b e :

Roza.

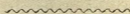
Jurij, njen stríjc in varuh.

Baron Mirko, njen ljubček.

Anžé, njegov sluga.

Marjetica, strežnica Rozina.

Godi se v nekem velikem mestu, v salonu
Rozinega stanovanja.

V LJUBLJANI.

Knjižnica Rozina Rozina

1888

Prvo dejanje.

PRVI PRIZOR.

Marjetica (pospravlja je po sobi poje).

Ne bom se možila
Na strme goré,
Ne bom je nosila
Na glavci vodé!

Ha, há, smijáti moram se na glas! —
Kakó je čudna gospodičina!
Sovražen, gnjusen jej je moški rod,
In to sovraštvo šteje si v ponós.
Pa vendar se barona veseli
Na tihem vže dva dni, poznam jo dobro.
Baron imá pač priti vsaki čas,
Sedaj pa ona v sobi tam ostane,
Tu čakati pa mora je ubogi.

(Smehljaje se.)

Ne vèdla bi se jaz nikdar takó,
Jaz nemam trdega srcá.

(Sliši se trkanje na srednjih vratih.)

Le notri!

DRUGI PRIZOR.**Baron Mirko. Anžé. Prejšnja.***Marjetica.*

Gospod baron!

*Baron.*Oglási urno me
Čestiti gospodičini!*Marjetica.*Oj koj,
Gospod baron, oj koj oglašim vas
Čestiti gospodičini!*Baron.*Izreci
Ponížni moj poklon.*Marjetica.*Izrečem ji
Poklon ponižen.**Anžé** (stopivši stopinjo proti Marjetici).Ej, Anžeta pa
Ne vidiš več, Marjetica?

Marjetica.

Gospod
 Strežaj, saj nisva na deželi več!
 Iz dolzega se časa znanje tam
 Stori za tam, potem se vse pozabi.

(Protí baronu:)

Opróstitute besede te, gospod!

(Odide.)

TRETJI PRIZOR.

Baron. Anžé (pri vratih).

Baron.

Tedáj sem tù! Pozdravljena mi bodi,
 Preljuba soba ti! Kakó si srečna!
 Saj vidiš vsaki dan obraz prekrasni,
 Ves svet vabeči silno v svoj okróg,
 Saj čutiš hojo njeno ponosito,
 Besede čuješ njene, oj besede
 Sedaj sladké, sedaj ostré, igraje
 Raneče in celeče uboge nas možé.

Anžé (na stran).

O joj, gospodu sanja se na glas!
 Nesrečna ti ljubezen, ti si kriva,

Da je gospodu mar še manj ko prej
 Bogastvo in da zapustila sva
 Graščine lepe, kjer bog ve kaj se
 Godí sedaj brez naju. Oj ljubezen!

Baron.

Zakaj ne smejem se besedam svojim?
 Saj sem smijal se govórici taki,
 In stavlil v smeh tovarša vsacega,
 Če upal je slaviti moč ljubezni?
 Zakaj zapustil sem svoj mirni grad?

Anžé (naglo in proseče).

Gospód!

Baron.

Upirati se nisem mogel
 Vabílu njenemu. Sedaj sem tù! —
 Bojím se pred očí stopiti ji.
 Bojím se? Moška ni beseda taka,
 Tovaršem smeh neskončen bi zbudíla.
 A ménda vže nemaram zánje več!
 Le njenega posmeha me je strah!
 Zakaj je ona k tėti pač prišla,
 K sosedi moji, in zakaj sem čul
 Lepote njene glas, ponosa graja
 Zakaj mé podkupíla je? Zakaj

Po meni ravno se je ozirála,
 Sovražnica zakléta vsem možém,
 Iz méd čestilcev trume zbrala si
 Zaničevalca spola svojega,
 V pogovor tak neljub čestilcem njenim? —
 Da našel vredno sem nasprotnico
 Vesel, pobíjal sem jo z vsem razúmom,
 Srcé nezvesto pa me je izdalo,
 Izdalo nji, ki zaničuje nas,
 Tirane spola svojega brezsrčne!
 Le mene, zdi se mi, nasprotnika,
 Cenila je poštenega možá,
 Ki véstno svojo reč vsaj vé brani.
 Kakó danès se vestno branil bom,
 Kakó srcá spremembo ji utájil?
 Zakaj srcé nemirno sem ubogal!
 Ne bil bi videl je nemara več,
 Veljál bi za možá ji vsaj domá.

Anžé (proseče kakor prej).

Gospod baron, oj pojdiva domú!

Baron.

Domú?

Anžé.

Da, dá! Na pot se koj podajva!
 Vse boste v gradu kmalu pozabíli,

In boste radi tam ko prej. —
 Gospod, recite le besedico,
 Ne gledajte le v tla, ne mislite
 Preveč, jaz vem, da žalost to množi.
 Če vas pogledam, skoro bi se jokal!
 Sedaj in pa takrat na Italjanskem
 Hudó mi bilo je takó pri sreč,
 Ko ljubega gospoda sem vas nesel
 Iz boja v stran, in niste me poznali.
 In djali ste potem enkrát vže zdravi:
 Anžé, odkupil sem te, pojdiva
 Domú! In rekli ste mi, naj vas prosim
 Za kaj, pa nisem prosil vas do dáles! —

(Na stran:)

Saj neče poslušati, in zastonj
 Se trudim tù. Ne morem dalje tega
 Trpéti, dobro voljo sam nazadnje
 Zgubím! — Anže, pomagaj ljubemu
 Gospodu, saj v ljubezenskih rečéh —
 Nektera vé! — neroden nisi bil.
 Imam jo vže! K Marjetici letím,
 Pomágati mi mora, in to stavim,
 Midvá tej lepi gospodičini
 Glavico zméšava, da bo veselje!

(Odiše.)

ČETRTI PRIZOR.

Baron (sam).

In vendar se udám! Po hudem boju
 Premágala ljubezen je moštvo.
 Ponižam se pred sáboj in pred njo:
 Ljubezen vročo razodenem ji,
 Naj mílostno srce me njeno sódi,
 Naj ona mi pové, da vse sem zgubil.
 Pa priti ravno čujem někoga,
 Srcé velí mi glasno: ona je!

PETI PRIZOR.

Roza. Prejšnji.

Roza.

Ej bog vas sprimi, ljubi sosed moj!
 I, véndar ste prišli! A vidi se:
 Težkó ste razljúbili se s samoto,
 S predrago ljubico. Dà, huda sem
 Na vas, zapomnite! Žalili ženske
 Nečímurnosti rés mi niste malo!
 Jezíla sem se. Upala preveč

Sem svojemu vabilu, pozabivši,
 Da sméjete skrbém se takim ví.
 Kaj hočem? Maščevati se ne morem —
 Ne priméjo srca se vašega
 Pušíce moje. Tórej moram vam
 Celó velikodušno odpustíti.
 Še nekaj! Ste kedáj se spomnili
 Soséde svoje letošnjo pomlad?
 Povéjte! -- Veste-li, čestiti sosed,
 Da sem med tem prav rada mislila
 Na lepo stran dolenjsko in na — vas?

Baron.

Kakó bi vas pozabil? Zmed čestilcev
 Veséle množice, bogatih, mladih,
 Slavécih vas nevtrudno in trdécih,
 Da dal življenje bi za en pogled
 Ljubeči vsak, ste kmeta pustega
 Izbrali me edinega, ki ní
 Vas hvalil, niti hvale ní zahteval.
 In vi ste bili mi prijazni, dobri —

Roza.

Dà, dobra téta, kaj si prizadéla
 In koliko skrbi imela je,
 Vabé iz vseh vetróv za mene góste,

Da v šumu mesta bi ne pogrešala!
 Ljudi, ki v mestih sem iskala jih
 Zastónj, odkrítih, dobrih in značajnih,
 Menila sem, da najdem vendar jih
 V narave neoskrunjenem naročju.
 Preváрила sem se: posnemajo
 Nerodno in tim bolj žaleče le
 Napake mestne! Torej, ljubi sosed,
 Kakó vesela bi ne bila, da
 Sem vas spoznala, našega sicér
 Sovražnika, kí pridobíti ga
 Pa nisem še obupala.

Baron.

—Enak

—Ni boj le-ta! V nevarnosti sem dvojni:
 Premágate srce in um ob enem!

Rozá.

Kaj pravite? O vem, da menite,
 Da pitamo se ženske kot otroci
 S slaščicami samó. Naj bo! Mislé
 Na tétino sijajno družbo, se
 Ne morem hudovati. Dobro je
 Kazálo se izprva. Dà! Jaz ljubim
 Naravo. Téta urno mi privabi
 Gospoda Mevžarja. On ves gorí

Za njo! In lej, enkrát večerno soľnce
 Samó vrhé snežnikov kranjskih še
 Zlati, da ko pravljíc goré demántne
 V daljavi se bliščé. Tù vzdihne moj tovarš:
 Ah ako bi prenesel kdo ón sneg
 Na Dunaj, kaj bi bíla boljši kup
 Zmrzlína! O naravi nisem več
 Besedice mu rekla. — Kakor veste,
 Preberem rada lepo pesmico.
 Gospod Slepár je pesnik, pravi tэта.
 In res, za god mi da predgóvor pesmim,
 Ki jih namerjal je pisati še. *napisati.*
 Ne morem smehu ubraníti se,
 Če spomnim se, kakó je milo bral:

Ah zaspan

Delam plan

Pesmi zlate,

Dekle, náte!

Zmaga san

Me močán.

Pes zarája,

V mesec laja;

Jaz zbujén

Navdušén

Vže zdihujem,

Pesem kujem.

Baron.

Zarés, jaz sam bi rad bil slab poet,
 Če vsaka pesem bí vam toliko
 Vesélja delala.

Roza.

Povejte, kdo

Z veseljem bi graščaka ne poslušal

Ropótneža, ki leta štirdeset

In osmega je bil na Dunaju,

Ko v zvezde kuje sveto svóbodo,

Slaví za novo evangélije

Človékoljubje? Zvedela sem pa,

Da hujšega tirana ní od njega

Vsem onim, ki v oblasti jih imá. —

A htéla biti sem vesela dáles,

In tudi vas bi rada videla

Vesele, torej vam ne smem žalíti

Ponósa moškega! A morate

Mi obljubiti, da se pričkala

Ne bova več!

Baron.

Obljúbim.

Roza.

Vi ste mirni,

Jaz vroča, tórej zmaga vidi se

Prevečkrat vaša. — Pozabíti pa
Ne smem, da neprijatelja imate,
In ta je strijc!

Baron.

Vaš strijc in oskrbnik?

Roza.

Dà, on; braníla pa sem vas lahkó.

Baron.

Krivíca moja tórej ni velíka?

Roza.

Ne, ní! Moj strijc je stare vere še,
Iz časa, ko so pretirávali
Galántnost smešno proti nam in ní
Mogoče bílo govoríti s žensko,
Če nisi pital je vsaj z angeljem.
In torej — razumete?

Baron.

Vi pa ste
Za mé se potegníli?

Roza.

Dà! Jaz vem,

Uže od nékedaj je bila ženska
 Možú podložna, sužinja njegova.
 In le besede, puste, prazne le
 Besede vaše nas slepé, da bi
 Nosíle jarem vašega gospodstva
 Tim dalje, in za tó cením možá,
 Ki nam pové očito: „Vas živí
 Nečimurnost samo in puhel lišp!
 Ve niste vredne vse, da en trenotek
 Srcé bi možko vas kedáj ljubílo!“
 Za tó, gospod baron, sem vas —

Baron.

Braníli
 Ste moje misli, jaz sem sam jih trosil,
 Spoznavam pa od dne do dne bolj jasno,
 Da je na svetu ženska —

Roza.

Ne, nikoli

Se ne udajte mislim tem, nikar
 Ne ponižujte se nikdár pred ktero,
 Srcá možkó-ponosnega, ki sem
 Občudovala ga takó, nobeni

Ne ukloníte, ah ne poderíte
Mi vere v vas! —

(Veselo.)

A vi se šalíte?

Saj mož, ki nas dolží, da sreče ní,
Dokler ne vgasne zadnja iskrica
Mladostnih nad, ne more in ne sme
Naenkrat spremeníti se!

Baron.

Če sem

Iménoval kedaj ves svet nesrečen,
Dolžil gotovo nisem ženstva le.

Roza (živo).

Oj vem! Vi ste preumni, da bi moškím
Napák nobene ne pripisovali,
Na svetu. Pa še vi, ki iščete
Pravíce vsem, sovražíte krivico,
Ne morete premagati predsodkov,
Ki nas oklepajo v verige trde,
Kar svet stoji! Vi nam očitáte,
Da iščemo igrač le kot otroci,
Recíte rajši, kot ubogi sužnji!
Svobódo dajte nam, saj ona je
Beseda čudotvorna, ki imá
Vam prerodíti svet! Svobodo dajte,

Potém sodite! Nečem pa prosé
 Poniževati se, samé jo čemo
 Si priboriti! Vže doní po svetu
 Emancipacije rešilno geslo,
 Odmeva se v najblažih ženskih srcih!
 S zasmehovanjem ste ga vi sprejeli,
 S zaničevanjem vi brezsrčnim vsako
 Obsujete, če se na novi poti
 Spotakne. Pa vam vkljub se sile naše
 Množé veselo. Oj da tovaršicam
 Bi mogla vlití navdušenje lastno,
 Kakó stopíle bi srčno pred vas,
 Terjáje svoje pravo, in kakó
 Bi spoštovanje si prisilile!

Baron (mirno).

Ne bo potrebno, kajti bliže ste
 Namenu svojemu, ko samim se
 Vam vidi! Novo geslo je: prostóť
 Vsestranska, in po njem se vestno svet
 Ravná! Zvestó ljubíti? Smešno! Kdo
 Bi vezal se? Otroci, nékedaj
 Poroštvo vse ljubezni, so sedaj
 Le bréme sitno, materam prostóť
 Ovirajoče! Spoštovanje staršev
 Pravljíca bode kmalu, ki ne bo
 Verjelo je ni bistro otrocé!
 V prostosti polni se postara mati,

Roza.

In svet jo zapustí; otroci lastni,
 Ji tuji, zapuščíne čakajo;
 Na groba rob prileze, vanj se zvrne,
 Obžalovana od nikogar, a — —
 Svobódna!

Roza.

Oj ne, ne! Pretemna je
 Podoba vaša. Védite, da bilo
 Vselój je žensk krepostnih, le da so
 Vas ravno te hudo tožile, in
 Za to naj bo med nami boj! — Oj ne,
 Me nismo brez srca! Kedár se mi
 Prikrade hrepenenje neznano,
 Predala bi se vsa! Srcé je polno
 Miline sladke, ah prepolno je:
 Pogledam s strahom vanj, pa tù ga ni
 Več mesta, ni — za mojega bogá!

Baron.

Doklér še taka srca bijejo,
 Svet ni zgubljen. Pokopal bil sem vse
 Željé, vse nade, davno mrtve sem
 Jih menil. Oživéli ste jih vi,
 Prisílili me vi, da niste več
 Krepost in navdušenje mi besedi,
 Na kateri stavi le preprosti kaj, —

Zgubljeno vero ste mi dali vi!
 Še več! Povém vam vse, povém, če tudi
 Zgubim, kar je najdraže bilo mi
 Dozdaj, zgubim še spoštovanje vaše!
 Gorí mi v prsih ogenj, pogasiti
 Mogoče ni ga več, jaz ljubim — vas! —
 In ví molčíte? — Ne, ne ljubim prvič,
 Ne ljubim ko mladenič, ki objame
 Bolj v sladkih sanjah prvo ljubico,
 Jaz ljubim vas s prepričanjem takó,
 Ko ljubi mož zgubljen pa zopet najden
 Svoj ideal!

Roza.

Vi pričakujete
 Odgóvora? Ne govorila bi
 Resnice, ko tajila bi, da vam
 Odpuščam zmoto. Ne zahtévajte
 Pa več! Obljubi svoji zvesta čem
 Ostati med borilkami za pravo
 Zatíranega ženstva, čem zatreti
 Željé vse druge slabega srcá.

Baron.

Govoril tudi jaz sem nékedaj
 Takó ponosno. Zmagan, kaznovan
 Stójim pred vami tù! — Oditi moram!

Brez sladke nade je ljubezen britka.
 Gorjé bom nosil, kakor se spodobi
 Možú, in upam da ste prvokrat
 In zadnjič videli danès me en
 Trenotek slabega. Sedaj pa — z bogom!

(Odide.)

ŠESTI PRIZOR.

Roza. Marjetica.

Marjetica.

Kakó ste neusmiljeni! Ne bi
 Verjéla, ko —

Roza.

Si zopet poslušala?
 Sicer si dobra deklica, pa ta
 Navada spravi te od hiše še!

Marjetica.

Nedolžna sem danès, pritekla sem
 Naravnost od Anžéta!

Roza.

Od Anžéta?

Marjetica.

Ubrála sva vse dobro, in sedaj
 Pa čujem na ušesa lastna tù:
 Zastónj je vse —

Roza.

Si vendar poslušala,
 Nesramnica?

Marjetica.

Samí ste mi veleli,
 Da naj Anžéta pridobim, da bi
 Prinašal nam novíc od svojega
 Gospoda. S trdom ga nagovorim,
 In urno tečem sèm. V pogovoru
 Najboljem pa ste bili in toréj sem
 Postala tù pred vrati, in sedaj
 Porečem koj Anžétu, naj nikar
 Ne trudi se.

Roza.

Le reci!

Marjetica.

Vem, da boste
 Kesáli se.

Roza.

Marjetica, ti vse
Ugáneš.

Marjetica.

Šálite se še z menoj?
Na mene tudi pride vrsta, ko
Ne bo barona sèm, ne bo Anžéta —

Roza.

Marjetica, premislila sem se!
Ne odpovej nikar Anžétu. Bove
Vsaj slišale kedaj, kaj ta ošabni
Gospod baron počné.

Marjetica.

In poravna
Se vse z baronom?

Roza.

Ne!

Marjetica.

Saj ste ga komaj
Pričakovali!

Roza.

Ne, nikakor!

Marjetica.

Vem,

Vi ga pristrčno ljubite.

Roza.

Le molči!

Marjetica.

Če vam ne odpustí ostrote vaše,
Obupave, kaj ne?

Roza.

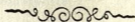
Pobéri se!

(Marjetica odide.)

SEDMI PRIZOR.

Roza (sama).

Ne sanjam-li? Je-li resnica, da
 Ljubezen razodél je on mi, on,
 Ki ga premoči mogla ni nobena?
 Kakó veselo bije mi srcé! —
 A smem-li veseliti se takó?
 Saj sem odrekla mu? A kaj vže čutim?
 Ta misel v srcu žalost mi budi?
 Kaj tudi ti, srcé, začenska se
 Rotiti proti meni? Stanovitna
 Ostanem, ne premáknem se za las,
 Čeravno vse skušnjave náme vró.
 Pokažem vsaj, da tudi slaba ženska
 Imeti more voljo in značaj!

Drugo dejanje.

PRVI PRIZOR.

Marjetica.

Kakó, da včeraj ni Anžéta bílo
 Sèm? Rada bi smijala zopet se!
 Lepo jo vodi gospodičino,
 Zarés ko slepo kurico; se vé,
 Da mu pomagam tudi jaz zvestó.
 Kot obstreljéna ptica plazi se
 Po tleh, ne léta več, ko prej, visoko;
 Prav taka je, ko druge vse, če smo
 Zaljubljene. Jaz dobro to poznam!
 In stríjc, zadel je pravega, verjame
 Anžétu vse, da gospodičina
 Za starčeka je vnela se! Gotovo
 Ljubezen ji razkrije, bati pa
 Ni treba se sedaj nič več, da bi
 Primanjkovalo nam prekmalu smeha.

DRUGI PRIZOR.**Roza. Prejšnja.***Roza.*

Marjetica, jaz menim, da na svojo
 Rokó bo treba najti si veselja,
 Anžé nas noče več razveseliti;
 Takó je pa predolg mi čas. Ni res
 Nemara?

Marjetica.

Prav takó! Jaz sem veselo
 Deklé, in zoprni so mi naj bolj
 Pustí obrazi. Vendar ste enkrát
 Pri volji? To me srčno veseli!

Roza.

Poskusive narobe in na grad
 Obesive zastavice vesele
 Namestu žalostnih!

Marjetica.

Zdihujete?

Roxa.

Marjetica, ljubezen šteje malo
Vesélih dni!

Marjetica.

Žalujete vže zopet?

Premalo ste se prej menili za
Ljubezen, in sedaj ste se preveč
Udali ji. — A priti strije imá
Vsak čas? Odidem torej?

Roxa.

Dà, le pojdi!

(Marjetica odide.)

TRETJI PRIZOR.

Roxa (sama).

Anžé me je zapustil, in barona
Ni k meni. Jaz ne morem ga vabiti.
Povém vse strijeu! Dober mi je bil
Vsekdar, pomore on mi iz zadrége.
Kakó sem spremenila se ta mali
Čas, sama sebe skoro ne poznam!

ČETRTI PRIZOR.

Jurij. Prejšnja.

Jurij.

Za sto tisóč ne dam veselja tega,
In to ni malo, draga moja Rožica!

Roza.

Ko dober oče záme, ljubi stríje,
Skrbíte vi, in trud vaš mene radi
Le redko čelo jasno vam pustí,
Vprašati smem-li vas, da veselila
Bom z vami se, česà veseli ste?

Jurij.

Ej tebe, zlata moja ribica,
Kot stríje in varuh tebe sem vesel!
Skrbí, nemira delala mi nisi
Dozdaj, in varovati ni lahkó,
Povem ti, tako zlato ptičico!
Nastavlja marsikdo ji pridno mreže,
Da ptico z gnjezdom zlatim bí odnesel,
S ženó miljonček pa priženil si.

Roza.

Nevarnosti pač take záme ni?

Jurij.

Prijazna ti osoda dala je

Obílico bogastva in razuma,

In to na svetu redko se nahaja.

Roza.

Razuma, strijc, nikár mi ne hvalíte!

Jurij.

Na mestu tvojem bi se svetu vsaka

Udala, —

(Na stran:)

bil milijonček bi zgubljen!

Roza.

Nemara bi ravnala vendar dobro?

Jurij.

Ravnala dobro? In besedo slišim

Iz tvojih ust, oj golobica moja, ^{da}
 Preljuba ti! Ti sama pripoznavaš: ^{da}
 Ljubezni in zvestobe v rodu tem
 Ne najdeš, —

(Na stran:)

bil milijonček bi zgubljen! —

(Rozi:)

Sebičen, brez srca je svet sedánji.

Roza.

Gotovo strije je to!

Jurij.

Ne vpraša se

Po čednosti nič več ni po kreposti —

(Na stran:)

In ah, pa bil milijonček bi zgubljen!

Roza.

Preveč skrbite zame, ljubi strije!

Jurij.

Za tebe kdo bi ne poskrbel rad?

Za tebe, ki vonjave razprostiraš

Vse lepše, ko naj zaljši nageljček,
 Goriš v mladostnem cvetu še živeje,
 Ko vrtnica cvetoča, ej za tebe
 Zasluge moje so dozdam še majhne.

(Na stran:)

Povem ji vse!

Roza.

Vsaj jaz jih vem ceniti,
 Hvaležnost najsrčnejša vam je priča.

Jurij.

Ne morem zamolčati pa ti nekaj,
 Po glavi mi roji vže ene dni.
 Vstanovil bi ti stalno srečo rad!
 Lej oče tvoj je umiraje skrb
 Naróčal za te in: „Ko bo dorasla“,
 Je djal, „možá ji vrednega izberi!“
 Spolníti vedno ta ukaz želim.
 Ti ene misli bila si z menoj:
 Možá ga ni sedaj med mladim svetom,
 Da njemu srečo bi zaupala.
 Pomisli, Roza, in povej odkrito,
 Izbrala bi nemara si možá,
 Ki med čestilci ga dozdam ni bilo,
 Možá razuma zrelega, da nanj
 Oprla bi življenja srečo ti?

Roza (na stran).

Ne bom tajila, da barona ljubim.

(Strijcu:)

Obhajale so tudi mene misli
Enake vašim, in priznati moram:
Srcé se ni protilo jim ko prej!

Jurij (na stran).

Anžé, zadél si dobro: mene ljubi!

(Rozi:)

Oj Rožica, kakó me veseliš
Z odkritjem svojim. Menil sem, da moč
Ljubezni ti nikdár srca ne gane!

Roza.

Za vašo blagovoljnost prosim vas.

Jurij.

Oj drobna moja srnica, saj veš,
Iméti moral bi sree jekleno,
Ko toliki krasoti bi se vstavljaj.

Roza (na stran).

Začél je čudno govoríti strijc.

(Stríjcu :)

Sramujem se sveta, oj ljubi stríjce!
 Brez milosti bi moj značaj obsodil,
 Smijal bi moji se doslednosti .
 V naj večo čast mi šteti do sedaj.

Jurij.

Nevgodna stvar je svet: danès te hvali,
 In jutri graja te, potem pozabi!
 Po trmi bi njegovi se ravnala,
 Na ljubo njemu odpovedala *(ne boš se)*
 Pravice se, ki daje jo lepota,
 Bogastvo ti, da vživaš svetski raj!

(Na stran :)

Naj bolje je: milijonček ni zgubljen!

Roza.

Z veseljem vidim v vas mladosten duh.

Jurij (na stran).

Kakó me ljubi!

(Rozi :)

Cvet mladosti tvoje
 Komú duhá mladostnega ne vdahne?

Roza.

Danès galantni, strije, ste nenavadno!

Jurij.

Tù vidiš na kolenih me pred sáboj,
V ljubezni vroči slugo!

Roza.

Oj, moj bog!

(Zbeží.)

PETI PRIZOR.*Jurij* (sam).

Viktórija! Veselja kot otrok
Tù skačem! Mene ljubi varovanka,
Me ljubi zlata moja Rožica!
Kakó je zarudela sramožljivo,
Ko čula je besedico ljubezen!
In ljubeznjivost tolika bo moja,
Bogastva njenega bom jaz gospod! —
Ovér cerkvenih strah me je najmènj:
Zlató je čudodejen ključ, ves svet

Odpré, njegovi môči se uklanja
Moštvó, poštenost in nedolžnost vsa!

ŠESTI PRIZOR.

Anžé. Prejšnji.

Jurij (mené, da je sam).

Anžé je tudi se prodal.

Anžé.

Na videz!

Jurij.

Novíce pridno nosi o baronu.

Anžé.

Izmišljene!

Jurij.

In on mi je odkril,
Da Roza ljubi me.

Anžé.

In te nanóril!

Jurij.

Pokličem ga, da zvem od njega kaj.

Anžé.

Laží!

Jurij.

Sedaj se vidi mi udan.

Anžé.

Ko voda ognju!

Jurij.

Vendar je nevaren

Še zmeraj mi baron.

Anžé.

Mordá zarés!

Jurij.

Ne morem meriti se z njim.

Anžé.

Nikakor!

Jurij.

Premísli zopet se lahkó —

Anžé.

Ni treba!

Jurij.

In brž se naveliča nove ljube.

Anžé.

Ne sanja se mu nič o nji!

Jurij.

Jož, jož,

Nesreča bila bi velika záme.

Anžé.

Kakó mi vse verjame!

Jurij (opazivši Anžéta).

Ej Anžé,
Sedaj pa jaz imam zaté novic!

Anžé.

Pač dobrih, ne?

Jurij.

Anžé, ej dobrih, dobrih!

Anžé.

Nemara od gospoda mojega?

Jurij.

Ne veš-li več, kaj zadnjič si mi djal?

Anžé.

V spomínu ní mi dobro več, zarés!

Jurij.

Zadel si: Roza mene ljubi!

Anžé (na stran).

Norec!

Jurij.

Kakó?

Anžé.

Na strehah vrabci vže vedó!

Jurij.

Kaj pravi tvoj gospod?

Anžé.

Se nič ne zmeni!

Ves ljubi dan gubí pri svoji dragi.

(Na stran:)

Hudó, gospod, nikar mi ne sodite
Laží!

Jurij.

Za mene dobro je takó.

Najbrž je k meni jo obúp pritéral,
Ko si odkril ji nezvestobo ti?

Anžé.

Ha há, ha há, ha há!

Jurij.

Hi hí, hi hí!

Anžé.

Tako je, da! Pa ní se bati treba:
Hladná sta vže obá, danès celó
Bo sèm prišla gospodova nevesta.

Jurij.

Kaj praviš? To je čisto nemogoče!

Anžé.

In povabila jo je Roza sama.
Odgovor nesem ji nevestin tù.

Jurij.

Tedáj ne smem te več motíti: koj
Pozovem Rozo sèm!

(Odhajaje:)

Zlatá si vreden,

Anžé. Le dobro stóri vse. Pogledat
Nevesto to prišel bom tudi jaz.

(Odide.)

SEDMI PRIZOR.

Anžé (sam).

Le pridi, stari ti bedák, le pridi!
Če vse po volji se mi izmotá,
Nevesto videl boš, da bodeš pomnil
Anžéta. Zmešal sem ti staro pamet
In znosil nad teboj se. Podkupíti
Si hotel me, da bi gospoda ti izdal!
Povém ti, pomnil boš še mene ti
In se kesál, da mislil si kedaj,
Da vse se dá kupíti za zlató. —
Sedaj, Anžé, pa zberi vso nesramnost
V neumno svojo pamet! Oj Anžé,
Odkár te mati je odstavila,
Te prvič prosim, pametno ravnaj!
Sedaj gospodovo velja ti srečo:
Začél si dobro, le končaj srčnó.
Legáti se ne boj! Notár naš stari
Saj, s srebrom žvenketaje, tudi pravi:
Na svetu je vse laž in laž in laž!

OSMI PRIZOR.**Roza. Prejšnji.****Anžé.**

Prevzéli se mi vidite z nečim,
Čestita gospodičina!

Roza.

Moj stríjc —

(Na stran:)

Ne vem, kakó bi to povedala?

Anžé.

Vaš stríjc? Bil ravnokar je tù; nemara
Je zbolel vam naenkrat?

Roza.

Zbolel, zbolel!

Ah, kam uboga sem zašla!

Anžé.

Pošljíte

Mu urno po zdravnika; treba koj

Bolezni je na rep stopíti, djala

Je moja mati. — Sam potečem ponj?

Roza.

Postój, Anžé, strije ní bolan.

Anžé.

Res ní?

Zakaj prikrivate danès mi nekaj?

Mar nisem vreden več zaupanja?

Roza.

Oj pač! Na tebe, zvesti moj Anžé,

Zanašam se. Izdal me ti ne boš?

Zadela pa me je nesreča taka,

Da komaj si jo morem misliti.

Anžé.

Nesreča — vas?

Roza.

Navzel se strije je misli

Prav čudnih.

Anžé.

Misli pač ne škodijo,

Če misli le ostanejo?

Roza.

Prav čudnih:
Ženiti hoče se!

Anžé.

In to je vsa
Nesreča vaša?

Roza.

Snubi pa prav mlado.

Anžé.

Navadno starci delajo takó.

Roza.

Imél bi rad — ah kam uboga sem
Zašla! — Lej, skoro sem vže pozabila
Poterjati novíc. Imaš-li dobrih?
Gotovo jih imaš, saj dolgo vže tolažiš
Z obljubami. Naprej sem vže vesela!

Anžé.

Prav žal mi je: ne morem vam ustreči!

Roza.

Tedáj je vse po starem, in gospod
Srčnósti nema, da bi vdrugič záme
Poprosil? Bila sem preostra z njim!
Poprávila bi rada svojo krivdo:
Srcá zvestost njegova je preveč
Geníla me. — Oménja-li me še?

Anžé.

Zeló ne več!

Roza.

Imá te rad, pa vendar
Takó ti ne zaupa več ko prej?

Anžé.

Oj pač, zaupa!

Roza.

Vedno-li žaluje
Po meni še?

Anžé.

Zeló ne več!

Roza.

Ne več?

Anžé.

Ne več!

Roza.

Zaradi mene v mestu je

Ostal!

Anžé.

Sedáj ne več!

Roza.

Tedáj komú

Na ljúbo?

Anžé.

Draga gospodičina,

Povedati resnico se bojim.

Roza.

Povéj, povéj!

Anžé (na stran).

Sedáj, Anžé, veljá
Legáti se!

(Rozi:)

Iz srca se mi smili
Ubogi moj gospod. Mirú ga nema,
Odkar ste vi ga brez usmiljenja
Zavrgli.

Roza.

Oj, krivično sem ravnala!

Anžé.

Izprva se iz dóma ni geníl,
Otožen je ostajal sam, govoril
Z menój ni skoro nič.

Roza.

Milujem ga!

Anžé.

Saj veste vse to vže, kaj pravil bi?
Obupal skoro je!

Roza.

Kakó ga ljubim!

Anžé.

V obupovanju bog mu dal je misel,
Da mir našél bi v zvezi večni — z drugo!

Roza.

Izdájica nezvesti!

Anžé.

Te besede,
Verújte, je v obupu le govoril:
Vi vse lahkó pogládite.

Roza.

Ah kam
Uboga sem zašla! Odgnala srečo
Od sebe sem naj slajšo! Ah v napuhu
Zgubíla njega sem, ki bil je noč
In dan edina misel mi. Menila
Vsa zaslepljéna sem: prosečega
Imela bom ga pred sebjó. O bog,
Ostró me pokoriš!

Anžé. (na stran).

Mehča se vže!

Roza.

Na svetu mi naj ljubše sem zgubila
 Naenkrat. Strije — ne gre beseda mi
 Iz ust — kakó se zdel mi je čestitljiv!
 Ne more hči očeta lastnega
 Ljubíti bolj, ko jaz sem ga čislála.
 Kakó minljivo je človeško vse:
 Beseda mala vniči mnogoletno
 Ljubezen! Oj zakaj je strije jo rekel,
 Zakaj prisílil me, da sivih las
 Njegovih več ne morem spoštovati? —
 Oj vem, zakaj! Hotéla zatajiti
 Sem samo sebe, sestram dokazati,
 Da mož nam nema biti več gospod!
 Pa, oj, z domišljene višine pala
 V resničnost mrzlo sem, en dan zgubila,
 Nesrečnica, očeta drugega
 In njega, ki edinemu srcé
 Sem dala!

Anžé.

Vse lahkó —

Roza.

Lahkó je tebi
 Vse zdelo se, in jaz verjela sem
 Prerada. — S smehom se celó ponujaš?
 Izdal si me! Poberi se, nesramnež!

Anžé (na stran).

O joj, prodal sem se!

(Rozi:)

— Godí se prav
 Anžétu, nisem milosti zaslužil,
 In vreden nisem, da ste se kedaj
 Ozrli name. Prosil bi samó —

Roza.

Izpred očí mi pojdi!

Anžé.

Pojdem koj —
 Saj veste, da sem vas vsekdár ubogal —
 Samó besedico mi dovolíte!

Roza.

Ne upaš si tajíti, da si kriv,
 In še stojíš mi tù, predrznež ti?

Anžé.

Ej, kdo je čist? Kakó bi bil ubogi
Anžé? Za nepoznane grehe je
Poslal nemara bog pokoro to,
Da to krivičenje trpim nedolžen.

Roza.

Nedolžen? Ti hinavec!

Anžé.

Oj kakó
Sem jaz nesrečen! Noč in dan sem mislil,
Kakó bi vam ustregel, in sedáj,
Ko je vse dobro napeljano vže,
Me nočete ni slišati do konca!
Vesel sem hítel k vam, pa vidim, joj,
Najboljša misel prazna bo ostala.

Roza.

Kaj praviš?

Anžé.

Pač ničesa tacega;
Le menil sem, da bom vas ovesélil.

Roza.

Povej mi s čim, oj ljubi moj Anžé!

Anžé.

Saj več mi ne zaupate? — Naj grem!

Roza.

Ostani še, Anžé, saj veš, da nate
Zanašam se!

Anžé.

Oj vem, z nesramnežem
Me pitate!

Roza.

Nikár mi ne zameri!
Prenáglila sem se.

Anžé.

Od sebe me
Podíte. Grem tedaj!

Roza.

Nikar ne hodi!
Svetúj mi, kaj imám sedaj počéti?
Ah kam uboga sem zašlá!

Anžé.

Naj bo!

Roza.

Oj ljubi moj Anžé!

Anžé.

Ne boste torej
Ravnali več tako z menojo?

Roza.

Oj ne,
Anžé, samó, da urno mi povéš!

Anžé.

To veste, da je mesto to veliko?

Roza.

Se vé da vem!

Anžé.

Da tû prebivajo
Rodbíne mnoge, vam neznano ni?

Roza.

Se vé da ne!

Anžé.

In veste, da imajo
Bogate hčere in lepé?

Roza.

Se vé!

Anžé.

Ki komaj čakajo na ženina?

Roza.

Kaj to mi praviš?

Anžé.

Veste, da seznaní
Gospod se moj lahkó?

Roza.

A dalje, dalje!

Anžé.

Tajili pač ne boste, da izbere
Lahkó med njimi si nevesto, če
Le hoče?

Roza.

Urno, dalje, prosim te!

Anžé.

In veste, da vže hoče je iskati?

Roza.

Oj da! Ah kam uboga sem zašla!

Anžé.

Tedaj — ne sme iskati je!

Roza.

Kdo bo

Ubrnil?

Anžé.

Vi in jaz!

Roza.

Kakó?

Anžé.

Vi veste, *da ste*

Krivi ste vi, zametovaje ga!

Roza.

Oj dà!

Anžé.

Za to se vas ugiblje vedno.
Pa pregovoril sem ga, da prišel
Bo enkrat le še k vam. Obljubil je,
Da pojde po slovó še danes sèm.

Roza.

Danès še dozorí nesreča moja?

Anžé.

Sedáj vam več ne morem svetovati.

Roza.

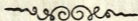
Danès še? Kam uboga sem zašla!

(Odide.)

DEVETI PRIZOR.

Anžé (sam).

Ha há! Mehká je vže. Sedaj hitím
 K gospodu. Rad bi vse mu koj povedal,
 A še ne smem. Celó gospodu moram
 Legáti se, drugače bi ne šel.
 Porečem: ona vas želi, in — pojde!
 Odpustil bo mi rad, saj zanj se lažem.
 Anžé, lahkó naprej se veselíš!
 Napeljal si takó, da mora nékaj
 Se ukresáti; smeš pa upati,
 Da tebi ne v nečást, Anžé, juhěj!

Tretje dejanje.

PRVI PRIZOR.

Roza. Marjetica.

Roza.

Marjetica!

Marjetica.

Izvolite?

Roza.

Povém

Ti nekaj novega.

Marjetica.

Ej kaj? Le urno!

Da pride po slovo baron danes,
To vem.

Roza.

Ne, tega ne, Marjetica!

Marjetica.

Nemara o obleki novi se
Poméniwe?

Roza.

Potrebno ní!

Marjetica.

Ah reva,

Spolnujem pač težkó povelje vaše,

Da govoríti vam ne smem rečí,

Ki prazne se vam zdé, pa niso, niso!

Ej prejšnja moja gospodičina

Drugačna vsa je bila. Skupaj sve

Ves dan se oblačile in kramljale

Tako prijetno, ah ne morem vam

Povedati, kako! Moj svèt je rada

Ubogala, in oblačila se

Za tega je takó, za onega

Drugače, kómur ravno je želela

Dopasti prav posebno, in noreli

Zarès so vsi za njó in jaz trdim,
 Da vsak se da ujeti, da se mu
 Le prav nastavi! — Z vami se pomenim
 Pač redko kaj enacega, vi ste
 Preresni in nevredno ženske se
 Vam vidi, kar počnó vse druge vendar.
 In kdo jih graja? Vse se jim uklanja. —
 Čeravno tihi teden in pa pôst
 Jezični sta pri vas navadna vže,
 Vas ljubi vendar neizmerno vaša
 Marjetica.

Roxa.

Sladčica ti!

Marjetica.

Pa kje
 Imela sem oči, da nisem se
 Na vas ozrla? Ej, obleka modra!
 Naj bolj mi v nji dopadate. / Kakó
 Vesela sem, da ste ubogali
 Enkrat Marjetico in odpustím
 Celó, da ste brez mene se oblekli.

Roxa.

Ej pôstov, tihih tednov — koliko

Imaš jih ti na vesti vže danès,
Marjetica?

Marjetica.

Takó lahkó zabredem! —
Povedati ste mi hotéli nekaj?

Roza.

Da, dá! — Poglej samó še prej, kakó
Stojí obleka?

Marjetica.

Prav priléga se.
Ej gospodičina, izvrstno res!

(Na stran:)

Po moje vže se suče, ha ha há!

(Rozi:)

Začnite, gospodičina! Gotovo,
Prav radovedna sem, kaj zvedeti
Imam?

Roza.

Še nekaj. Hoče me pustíti
V obupu? Trda biti več ne smem,
Kaj ne?

Marjetica.

Pač ne!

Roza.

In smem mu odpustiti,
Da čakala tako sem dolgo nanj?

Marjetica.

Dà, brez pomisleka!

Roza.

Bi mogel biti
Kedáj mi on nezvest, kakó ti meniš?
Saj ljubi me goreče!

Marjetica.

Ej, ljubezen
Prevročá rada kmalu se shladí. —
Le upajve veselo.

Roza.

Ko bi smela
Verjeti sanjam, bíla bi pač srečna.

Marjetica.

Ej, sanjam?

Roza.

Mala me nesreča ni
 Danès zadela, ne, Marjetica!
 Premišljevala sem jo v sobi svoji
 Ne lahkega srcá. Povej mi, ktera
 Bi veselila se, zgubivši strijca
 In ljubega? Vsa trudna sem zaspala,
 Ne vem, kedaj? In zdelo se mi je,
 Da vrata varno so odprla se,
 In stopil k meni je nekdo počasi,
 Prijel me za rokó in k sreču jo
 Pritisnil. Kaj se zdi ti, da sem jaz
 Počela?

Marjetica.

Kaj? Po mene ste zvonili,
 Sovražnica vi spola moškega!

Roza.

Neznanega veselja sem se stresla,
 Udala se celó, ko se je k meni
 Nagníl, na lice me —

Marjetica.

Predrznež silni!

Roza.

Ugéni, kdo je bil, Marjetica!

Marjetica.

Najbrž vaš ženin.

Roza.

Kteri?

Marjetica.

Ej, vaš stríje!

Roza.

Ni bil, hudobnica!

Marjetica.

Gospod baron!

(Odide.)

DRUGI PRIZOR.**Roza. Baron.****Baron.**

Samí ste tù?

Roza.

In čudno se vam zdí,
 Če se odtegnem hrupni družčini?

Baron.

Dovólite, s krasoto toliko
 In z vašo ljubeznjivostjo ne dela
 Puščavnic svet sedaj! Posebno vi,
 Ki za idejo svojo se borite
 Tako navdušeno — razumem vas —,
 Želíte se v samoti le za boj
 Pripravljati?

Roza.

Če nada se za nado
 Vam zgrúdi, ni ga upa več za vas,
 Tičí vam v prsih le nesreče želo:

Roza.

Kdo sme vas obsodíti, če vam ni
Svet mar, in se v samoti zdravite?

Baron.

Vse to trpite vi?

Roza (na stran).

Sedaj se naj

Odlóci!

(Baronu :)

Ni mogoče dalje mi
Po okoliščih govoriti, torej,
Opróstitute, naravnost vprašam vas:
Končá danès se znanje najino?

Baron (na stran).

Odganja me!

(Rozi :)

Naj bo: danès!

Roza.

Imam

Še poravnati dolg. Sedaj v trenutku
Slovesa smem vam razodéti, česar
Ne bili bi sicer od mene čuli

Nikdár. Z ljubeznijo ste me hoteli
Osréciti pred malim časom, in
Ne dvomim, da ste me takrat ljubili.
Izrečem najsrčnejšo hvalo!
Sedaj ko ste srce oddali drugi, —

Baron.

Jaz drugi?

Roza.

Naj spolní srca se želja,
Utéši naj se silno hrepenenje: —
Pred vašimi očmi zvrši se naj
Ponížanje! Ne bom tajila več!
Jaz, ki sem sovražila moški spol,
Odvračala ljubezen, toliko
Zaupala na sé, povem glasno:
Jaz ljubim z vso gorečnostjo srcá
Možá, ki je zamé zgubljen na veke,
Uboga deklica, jaz ljubim — vas!

Baron.

Te sreče je preveč, preveč naenkrat! —
Ne, draga Roza, jaz ne ljubim druge,
Ne bom je nikodar!

Roza.

Vi nemate
Neveste druge, niste po slovó
Prišli?

Baron.

Na vaše pismo sem prišel!

Roza.

Na katero? Dà, pokažite!

(Bere:)

„Gospod
Baron! Uljudno vas povablja — Roza.“
Kaj vidim tù? Marjetino pisavo?
Anžé, Marjetica — — jasni se mi!

TRETJI PRIZOR.

Jurij. Prejšnja.

Jurij.

Oj ti prekrasna moja Rožica,
Obličja tvojega pomlad cvetočo
Smem zopet gledati? Ti lilija

Nedolžna si, in kakor tiha luna,
 Čem reči, kakor zlato solnce vse
 Nebeške zvezdice, zmaguješ ti
 Krasote vse pozemeljske. In tvoja
 Nožica, kamor se prestopi, vže
 Pričára pisanih cvetic iz tal;
 Zeleno drevje v mračnem gaju tebi
 Šumljá pozdrav in tebi se laskaje
 Pihljá prijeten veter; kamor se
 Ozrěš, pojó ti drobne ptičice!
 Krasote tvoje blesk vresničil je,
 Kar so stoletja si zastonj želela:
 V okrožju tvojem vse oživljajočem
 Postal sem tudi jaz mladenič čvrst!

(Na stran:)

O joj, oj putika ti zlodjeva!

Roxa (na stran).

Nesrečna ljubeznjivost strijčeva,
 Odgovora ne vem nikakega.

Jurij.

Kakó ti rudečica v lica vre!
 Ej, vsak trenotek si bolj ljubeznjiva.
 Pobešeni očesci skrivate
 Morjé ljubezni vnete, in na ustnih,

Ljubó krožečih se, igrajo si
 Amorčeki poredni. Ej zarés,
 Neveste take ni še videl svet!

(Na stran:)

O joj, ti vražja putika!

(Baronu:)

Gospod

Baron, opróstitute! Pozabil bil
 Bi skoro gratulirati. Tajiti
 Ne morete, vi skriti grešnik, vi!
 Vse vem! Premogla vas je vendar moč
 Ljubezni? Bili ste bojé zaklet
 Sovražnik njen? Povedati vam smem
 Sedaj: po vašem glasu nisem se
 Prijateljem prišteval vašim! Mi
 Bi bili tacega nasprotnika,
 Zasmehovalca tacega ljubezni
 Presvete, vam povem, kar izmed sebe
 Pahníli! Mi smo bili vsi drugačni,
 Ko vi sedaj. Na rokah smo nosili
 Vse ženstvo, in za čast izvoljene
 Bi rad bil vsak umrl, če tudi en
 Trenotek trikrati, sedaj — —. Še enkrat
 Vam gratuliram!

Baron.

Vaša blagovoljnost
 Me osrčuje, da najvažnejši
 Korák življenja stopim koj sedaj!
 Dà, ljubim, in zavest me osrečuje
 Presladka, da sem ljubljen.

Jurij.

Pravo, pravo,
 Gospod baron! Ljubimo se vsi vprek
 In konec bo vse hudobije kmalu.
 Zaljubljeni kakór smo mi, na njo
 Ne mislimo, ni časa! Edino to
 Ozdrávilo bi naš bolehen svet;
 Kaj zdi se vam, gospod baron?

Baron.

Gospod,
 Pri vas je sreča najina!

Jurij.

Pri meni?
 Jaz vse storím za vas z veseljem, vse!

Baron.

Pogledite, soglasnost najsrčnejša
Iskrá se iz očés ljubečih ji.

(Prijemši Rozo za roko:)

Oba vas prosiva, naj dopolní
Se sreča najina, naj zveževa
Na večno se!

Jurij.

Ti, Roza, ljubiš tega
Gospoda, ti?

(Na stran:)

Miljonček je zgubljen!

Roza.

Ustrezali ste, ljubi strijc, vselój
Najmanjšim željam mojim in skrbnó
Ste nadomestovali drazega
Očeta! In jaz vem, vi ljubite
Zeló me —

Jurij (na stran).

Zvita kačica!

Roza.

Takó,

Da mi sedaj ne morete odreči
 Željé največe, ki sem jo kedaj
 Imela. Oj jaz vem, da boste radi
 Možú me izročili, ki me ljubi
 Zvestó?

Jurij (na stran).

Ej, vse še ni zgubljeno, ne!

(Rozi:)

Zvestó te ljubi? Hahahá! Jaz vem,
 Da je nezvest.

Baron.

Jaz sem nezvest?

Jurij.

Dà, vi!

In torej, ljuba Rožica, zatreš
 Nesrečno to ljubezen? Oj gotovo!
 Značajna si preveč, da bi —

Baron.

Postojte,
Vi motite hudó se, ljubi strijce!

ČETRTI PRIZOR.

Anžé. Marjetica. Prejšnji.

Jurij (baronu).

Prepričati se blagovolite!
Anžé!

Anžé.

Tù sem!

Jurij.

Govori mi resnico!

Anžé.

Se vé!

Jurij.

Gospoda svojega nikar

Ne boj se, in ne táji mi ničesa,
Če ne te dam —

Anžé.

O joj!

Jurij.

Gospod imá
Nevesto drugo, to si pravil sam?

Anžé.

Dà, sem!

Jurij.

Povej, in sam ti djal je, da
Ne ljubi naše gospodičine?

Anžé.

Trdil sem to!

Jurij.

Sedáj, Anžé, si misli,
Da pred sodnikom tù stojiš, da sveči
Goríte vže! Rotim te, da poveš:
Ostaneš-li pri tem, kar si govoril?

Anžé.

Nikakor ne!

Jurij.

Tedáj si se legál?

Zaklelo se je proti meni vse.

Oj vem, kam meri to. — Bodita srečna!

(Na stran:)

Miljonček je zgubljen!

(Proti Rozi in baronu:)

Odveč sem tù!

Prodam vse premoženje še danès,

In daleč kam zbežim v kak samostan.

Baron.

Besedico samo še poslušajte!

Kdo bo oskrboval skrbnó imenje

Ko vi? Jaz menil sem, da bom od vas

Učil se, s premoženjem se pečati!

Rozá.

Osréčili danès ste svojo Rozo

Nepopisljivo, hočete sedaj

Pa zapustiti me? Dovolite,
Vi šalite se, ljubi strije?

Jurij (na stran).

Kaj čem?

Udati moram se.

(Rozi:)

Zadela si:

Skušáti sem te hotel le, če je

Ostalo še ljubezni kaj za strijca —

Roza.

Oj ljubi strije!

(Marjetici, kazaje list:)

Marjetica, si ti

Pisala list?

Marjetica.

Dà, gospodičina;

Anžé me je napeljal!

Baron.

Ej Anžé,

Kaj takega si ti predrznil se?

Anžé.

Gospod, opróstitute, iz samega
 Usmiljenja ravnati moral sem
 Takó! Čestita gospodičina
 In vi, gospod, sta se ljubíla, pa
 Pri belem dnevu sta trdíla vedno:
 Sedaj te temna noč! Zarés sva torej
 Z Marjetico stemnila reč in, lej,
 Vsi vidimo, in, gospodičina,
 Vi niste več sovražnica možém,
 In vi, gospod, veseli ste, ko prej!
 Če sem pa kaj pregrešil se, pošljite
 Na božja pota me, in hodil bom,
 Dokler si ne primolim odpuščanja.

Rozá.

Marjetica ne vidi se preveč
 Vesela božjih potov!

Anžé.

Dajte jo
 Z menoj!

Rozá.

Drugače ne kot za ženó.

Marjetica.

A rajša tù ostaneva domá,
In prosiva gospoda odpušcanja?

Baron.

Jaz vem, Anžé, ti si služabnik zvest!

Jurij.

Sedaj na delo, da bo prej poroka!

Roza.

Anžé, želiš še česa si?

Anžé.

Samó,
Da boste — prvemu za botro šli!

